

Obsluha železniční osobní dopravy

Obsluha železniční osobní dopravy zajišťuje doprovod vlaků osobní dopravy a vykonává nebo řídí práce související s přepravou osob, zvířat a zavazadel.

Odborný směr:	Doprava a logistika
Odborný podsměr:	železniční a kolejová doprava a přeprava
Kvalifikační úroveň:	Střední vzdělání s výučním listem tříleté
Alternativní názvy:	Průvodčí, Vlakvedoucí, Palubní průvodčí v železniční dopravě, Průvodčí osobní přepravy, Railway conductor, Zugführer
Regulovaná jednotka práce:	Ne

Pracovní činnosti

- Výprava vlaku z určených stanic a zastávek.
- Zajišťování doprovodu vlaků osobní dopravy.
- Příprava podkladů pro jízdu vlaku.
- Kontrola jízdních dokladů cestujících.
- Odbavování cestujících a zavazadel.
- Provádění jednoduchého posunu v určených stanicích.
- Předávání pokynů mezi dopravními zaměstnanci.
- Obsluha výhybek a výměnových zámků.
- Poskytování informací cestujícím o vlakových spojích.
- Řízení nakládky a překládky zavazadel a spěšnin.
- Kontrola zařízení a vybavení vozu.
- Zajišťování pořádku, bezpečnosti a pohodlí cestujících.
- Spolupráce se strojvedoucím a dispečerem.
- Vedení příslušné dokumentace.
- Součinnost s jednotkami IZS, Policie ČR při mimořádných událostech.

CZ-ISCO

- 51122 - Průvodčí vlaků v osobní dopravě
- 5112 - Průvodčí a příbuzní pracovníci v osobní dopravě

Hrubé měsíční mzdy podle krajů v roce 2018

Průvodčí a příbuzní pracovníci v osobní dopravě (CZ-ISCO 5112)

Kraj	Mzdová sféra			Platová sféra		
	Od	Medián	Do	Od	Medián	Do
Hlavní město Praha	32 749 Kč	36 980 Kč	45 182 Kč	-	-	-
Jihočeský kraj	26 465 Kč	34 344 Kč	39 753 Kč	-	-	-
Ústecký kraj	23 912 Kč	33 895 Kč	38 535 Kč	-	-	-
Moravskoslezský kraj	28 211 Kč	34 081 Kč	39 577 Kč	-	-	-

Hrubé měsíční mzdy v roce 2019 celkem

Typ JP	ID	
Povolání	101100	
Medián za ČR celkem		
CZ-ISCO	Mzdová sféra	Platová sféra
5112 Průvodčí a příbuzní pracovníci v osobní dopravě	36 946 Kč	-
51122 Průvodčí vlaků v osobní dopravě	35 470 Kč	-

Příklady činností

Příklady činností ze soukromého sektoru	Tarifní stupeň
Vyhotovení vlakové dokumentace, včetně zprávy o brzdění před odjezdem vlaku a předání vlakové dokumentace strojvedoucímu.	7
Dodržování slušného, zdvořilého a korektního jednání s cestujícími a vstřícné vyřizování žádostí cestujících se snahou zajistit jejich maximální spokojenost.	5
Spolupráce s dispečerem osobní dopravy v případě potřeby koordinace činností při přestupech mezi náhradní dopravou a vlakem.	5
Odbavování cestujících a jejich zavazadel ve vlaku podle závazných reglementů.	5
Provádění kontroly jízdních dokladů a průkazů, odbavení cestujících a jejich zavazadel ve vlaku pomocí zařízení „přenosná osobní pokladna“.	4
Evidování zjištěných závad v zařízení „přenosná osobní pokladna“.	4
Ohlašování zjištěných závažných závad strojvedoucímu a dispečerovi osobní dopravy, případně sepsání „Oznámení o závadách“.	4
Provádění sčítání cestujících.	4
Přebírání písemných rozkazů od výpravčího vlaku.	4
Udržování všech výstrojních součástí a předepsané obuvi v řádném a čistém stavu, dodržování ústrojové kázně.	4
Obsluha a kontrola osvětlení a vytápění vozů, případně klimatizace.	4
Ohlášení začátku a ukončení směny komandujícímu, včetně oznámení všech mimořádností.	4
Sepsání hlášenky s vymáháním poplatků za jízdné, v případě vyloučení cestujícího z přepravy .	4
Provádění prohlídky soupravy vlaku pohledem před odjezdem vlaku včetně průběžného sledování jejího stavu po celou dobu jízdy vlaku.	3

Pracovní podmínky

Název	1	2	3	4
Duševní zátěž		x		
Zvýšené riziko úrazu pracovníka		x		
Zvýšené riziko obecného ohrožení	x	x		

Typ JP	ID			
Povolání	101100			
Název	1	2	3	4
Pracovní doba, směnnost		x		
Zátěž teplem	x			
Zátěž chladem	x			
Zátěž hlukem	x			
Zátěž vibracemi	x			
Zátěž prachem	x			
Zátěž chemickými látkami	x			
Zátěž invazivními alergeny	x			
Zátěž biologickými činiteli způsobujícími onemocnění	x			
Zátěž ionizujícím zářením	x			
Zátěž neionizujícím zářením a elektromagnetickým polem včetně laserů	x			
Zraková zátěž	x			
Celková fyzická zátěž	x			
Zátěž trupu a páteře s převahou statické práce (manipulace s břemeny)	x			
Lokální zátěž - zátěž malých svalových skupin	x			
Lokální zátěž jemné motoriky	x			
Zátěž prací v omezeném nebo uzavřeném prostoru	x			
Zátěž prací v nevhodných pracovních polohách	x			
Práce ve výškách	x			

Legenda:

- **1. Stupeň zátěže (minimální zdravotní riziko)**
Faktor se při výkonu práce nevyskytuje nebo je zátěž faktorem minimální, vliv faktoru je ze zdravotního hlediska nevýznamný.
- **2. Stupeň zátěže (únosná míra zdravotního rizika)**
Ze zdravotního hlediska je míra zátěže faktorem únosná, nepřekračuje limity stanovené předpisy, vliv faktoru je akceptovatelný pro zdravého člověka.
- **3. Stupeň zátěže (významná míra zdravotního rizika)**
Úroveň zátěže překračuje stanovené limitní hodnoty expozice (zátěže), na pracovištích je nutná realizace náhradních technických a organizačních opatření, nelze vyloučit negativní vliv na zdraví pracovníků.
- **4. Stupeň zátěže (vysoká míra zdravotního rizika)**
Úroveň zátěže vysoce překračuje stanovené limitní hodnoty expozice, na pracovištích musí být dodržován soubor preventivních opatření, častěji dochází k poškození zdraví.

Kvalifikace k výkonu povolání

Školní vzdělání

Typ JP	ID
Povolání	101100

Nejvhodnější školní přípravu poskytují obory:

Typ	Název	Kód
RVP	Železničář	37-52-H/01
KKOV	Střední vzdělání s výučním listem v oboru železničář, práce v dopravě	3752H
AKSO	Železničář	3752H01
AKSO	Železničář	3752H001

Vhodnou školní přípravu poskytují také obory:

Typ	Název	Kód
KKOV	Střední vzdělání s výučním listem ve skupině oborů doprava a spoje	37xxH
KKOV	Střední vzdělání s výučním listem ve skupině oborů gastronomie, hotelnictví a turismus	65xxH

Další vzdělání

Profesní kvalifikace

- Průvodčí osobní přepravy (37-016-H)
- Vlakové osobní přepravy (37-015-H)

Další vhodné kvalifikace

- povinné - Odborná způsobilost k příslušným činnostem podle předpisů dopravce nebo Správy železnic, státní organizace

Kompetenční požadavky

Odborné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
h22.Z.1052	Výprava vlaku z železniční stanice	4	Nutné
h22.C.1002	Poskytování informací o vlakových spojích	3	Nutné
h22.B.1182	Zkouška brzdy	3	Nutné
h22.B.4014	Obsluha železničních výhybek	3	Nutné
h22.D.5001	Vypočítávání jízdného, dovozného, poplatků, penále a pokut, přírážek podle platných tarifů v osobní železniční dopravě	3	Nutné
h22.D.8041	Vyhotovování podkladů pro jízdu vlaků	3	Nutné
h22.D.8042	Vyhotovování jízdních dokladů ve vlaku	3	Nutné
h22.Z.1008	Řízení nakládky a překládky zavazadel	3	Nutné

Odborné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
h22.Z.1021	Koordinace posunu	2	Výhodné
h22.B.4012	Obsluha železničních návěstidel	3	Nutné

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf

Odborné znalosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
h22._.0001	struktura a organizace železniční dopravy a přepravy	3	Nutné
h22._.0003	podmínky přepravy osob a nákladu na železnici	3	Nutné
h22._.0004	dopravní zeměpis (železniční síť, elektrizované tratě, úzkorozchodné tratě, přechodové stanice)	3	Nutné
h22._.0023	zabezpečovací a sdělovací zařízení v železniční dopravě	3	Nutné
h22._.0024	návěstidla a výhybky	3	Nutné
h22._.0026	výpočty jízdného, tarifů, slev, apod.	3	Nutné
l24._.0018	bezpečnost práce a požární ochrana	3	Nutné
l21._.0072	zásady součinnosti s jednotkami IZS, Policie ČR a vymezenými osobami	3	Nutné
h22._.0002	předpisy železniční dopravy a přepravy	3	Nutné
h22._.0093	interní normy železniční dopravy a přepravy	3	Nutné

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf

Obecné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 0-3
b01	Počítačová způsobilost	2
b03	Numerická způsobilost	2
b06	Jazyková způsobilost v češtině	2
b07	Jazyková způsobilost v angličtině	1

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c10_manualu.pdf

Digitální kompetence

Kód	Název	Úroveň 1-4
1.1	Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu	1
1.2	Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu	1
1.3	Správa dat, informací a digitálního obsahu	2
2.1	Interakce prostřednictvím digitálních technologií	2
2.2	Sdílení prostřednictvím digitálních technologií	2
2.3	Spolupráce prostřednictvím digitálních technologií	2
2.4	Netiketa	1
4.1	Ochrana zařízení	1
4.2	Ochrana osobních dat a soukromí	1
5.1	Řešení technických problémů	1
5.2	Identifikace potřeb a výběr vhodných technologií	1
5.4	Identifikace nedostatků v digitálních kompetencích	1

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c15_manualu.pdf

Měkké kompetence

Kód	Název	Úroveň 0-5
a01	Efektivní komunikace	3
a09	Plánování a organizování práce	2
a08	Řešení problémů	2
a07	Samostatnost	1
a05	Uspokojování zákaznických potřeb	3

Popisy úrovní naleznete zde: https://nsp.cz/downloads/Priloha_c9_manualu.pdf

Zdravotní podmínky

Onemocnění omezující výkon povolání

- Těžká, prognosticky závažná onemocnění oběhové soustavy.
- Astma bronchiale či jiná prognosticky závažná alergická onemocnění.
- Prognosticky závažné imunodeficitní stavy.
- Osoby s kardiostimulátorem.
- Prognosticky závažná onemocnění pohybového systému, znemožňující zátěž páteře a trupu.
- Onemocnění oběhové soustavy.
- Onemocnění ledvin.

- Závažná endokrinní onemocnění.
- Závažná onemocnění dýchacích cest a plic.
- Závažná onemocnění ledvin, močových cest.
- Chronické záněty středouší.
- Tinnitus.
- Závažná degenerativní a zánětlivá onemocnění pohybového systému.
- Nemoci cév a nervů horních končetin.
- Prognosticky závažná endokrinní onemocnění včetně diabetes mellitus.
- Chronická onemocnění dýchacích cest s poruchou funkce včetně alergických onemocnění a těžších funkčně významných deformit hrudníku.
- Závažná chronická onemocnění kůže a spojivek.
- Imunodeficitní stavy.
- Chronická onemocnění jater.
- Kožní prekancerózy.
- Závažné poruchy krvetvorby a krvácivé stavy.
- Klaustrofobie.
- Drogová závislost v anamnéze.
- Poruchy prokrvení končetin.

Onemocnění vylučující výkon povolání

- Prognosticky závažné poruchy sluchu.
- Prognosticky závažná onemocnění cév a nervů horních končetin.
- Prognosticky závažné onemocnění dýchacích cest a plic.
- Prognosticky závažné poruchy vidění.
- Prognosticky závažná onemocnění končetin, znemožňující jemnou motoriku.
- Prognosticky závažná onemocnění končetin, znemožňující jemnou motoriku a koordinaci pohybů.
- Prognosticky závažná chronická onemocnění pohybového systému, zamezující práci ve vynucené poloze.
- Záchvatovité a kolapsové stavy.
- Závažné duševní poruchy, těžké poruchy chování.
- Poruchy sluchu.
- Poruchy vidění.
- Onemocnění oběhové soustavy s funkčním omezením.
- Chronická onemocnění dýchacích cest a plic s těžší poruchou funkce.
- Závažná onemocnění páteře.
- Onemocnění končetin s poruchou funkce včetně pouřazových stavů.
- Závažná onemocnění pohybového a nervového systému, omezující jemnou motoriku a koordinaci pohybů.
- Závažná onemocnění pohybového systému omezující práci ve vynucené poloze.
- Závrať jakékoliv etiologie.
- Duševní poruchy.
- Poruchy chování.
- Závažná psychosomatická onemocnění.
- Epilepsie a jiná záchvatová onemocnění.
- Závažná nervová onemocnění.
- Nemoci pohybového systému, omezující pohyblivost a svalovou sílu.
- Závažné stavy po úrazech či operacích pohybového systému.

Poznámka ke zdravotním podmínkám:

Zdravotní způsobilost pro výkon povolání je stanovena podle osob vyhláška Ministerstva dopravy č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní způsobilost osob při provozování dráhy a drážní dopravy.

Přesné posouzení zdravotního stavu s následným doporučením nebo nedoporučením výkonu tohoto povolání je možné pouze po konzultaci s lékařem.